

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.I.22.083/2015/9. szám

A tanács tagjai: Dr. Orosz Árpád a tanács elnöke
Dr. Cseh Attila előadó bíró
Dr. Kiss Gábor bíró

A felperesek: I. rendű
II. rendű
III. rendű

A felperesek képviselője: Dr. Lippai Pál Gábor ügyvéd
I-II. rendűért
Dr. Eigner Éva ügyvéd
III. rendűért

Az alperes

Az alperes képviselője: Hajas Ügyvédi Iroda
ügyintéző: Dr. Hajas András ügyvéd

A per tárgya: Jogalap nélküli gazdagodás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: III. rendű felperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma: Fővárosi
Törvényszék 52.Pf.633.930/2015/6.

Az elsőfokú bíróság és a határozat száma:
Pesti Központi Kerületi Bíróság 28.P.88.587/2014/18.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 52.Pf.633.930/2015/6. számú jogerős ítéletének a felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a III. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a I-II. rendű felpereseknek személyenként 25.000 (Huszonötezer) forint, az alperesnek 50.000 (Ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a III. rendű felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 296.600 (Kétszázkilencvenhatezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A 2008. szeptember 5-én végintézkedés hátrahagyása nélkül elhunyt örökhagyó hagyatékát a közjegyző a 2009. május 22-én jogerőre emelkedett 41.015/Ü/100/2009/12. számú végzéssel az alperesnek mint szükségképpen örökösnek adta át.
- [2] A hagyatékot a perbeli ingatlan, 1.600.000 forint névértékű kincstári takarékjegy és hozama, a bank Nyrt.-nél vezetett számlán kezelt 300 forint és kamatai, az bank Zrt.-nél vezetett bankszámlákon kezelt 526.014 és 205.451 forint és ezek hozama, valamint a hagyatékátadó végzésben tételesen felsorolt ingóságok képezték. Az ingatlan-nyilvántartás az ingatlan tulajdonosaként az alperest tünteti fel, aki az ingóságokat is birtokolja, és akinek a hagyaték kezelésével kapcsolatban 450.273 forint költsége merült fel.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] Az I-II. rendű felperesek módosított keresetükben a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 361.§ (1) bekezdése alapján 1.881.192 forint és annak kamatai megfizetésére kérték kötelezni az alperest, személyenként egyenlő arányban. Kérték továbbá az alperest a hagyatékátadó végzésben megjelölt ingóságok kiadására kötelezni a Ptk. 193.§ (1) bekezdése alapján, valamint öröklés címén a Ptk. 116.§ (1) bekezdése alapján a fenti ingatlanra vonatkozó tulajdonjoguk 1/2-1/2 arányú feltüntetését az ingatlan-nyilvántartásban, az ingatlan birtokba bocsátása mellett. Keresetüket arra alapították, hogy az örökhagyó anyai nagyszüleinek ükunokái, ekként a Ptk. 609.§ (2) bekezdése alapján az örökhagyó törvényes örökösei.
- [4] A III. rendű felperes módosított keresetében ugyancsak a Ptk. 361.§ (1) bekezdése alapján 940.746 forint és ennek kamata megfizetését, továbbá a hagyatékátadó végzésben megjelölt ingóságok 1/2 része kiadását és a fenti ingatlan tekintetében öröklés jogcímén annak 1/2 arányú tulajdonjoga javára történő bejegyzését, valamint az alperesnek az ingatlan birtokba adására kötelezését kérte. Állította, hogy az ő „apja” és az örökhagyó apja testvérek, erre tekintettel ő és az örökhagyó unokatestvérek voltak.
- [5] Az alperes az I-II. rendű felperesek keresetének teljesítését nem ellenezte, a III. rendű felperes keresetét teljes egészében elutasítani kérte. Vitatta, hogy a III. rendű felperes az örökhagyó törvényes örököse lenne.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság az I. és a II. rendű felperes módosított keresetének helyt adott, a III. rendű felperes keresetét elutasította.
- [7] A III. rendű felperes keresetével összefüggésben az álláspontja az volt: a III. rendű felperes az általa csatolt okiratokkal nem támasztotta alá kétséget kizáróan azt a tényállítást, hogy ő az örökhagyó apai nagyszüleinek a leszármazója. Rámutatott: A III. rendű felperes állította, hogy az örökhagyó apja (W. J.) és az ő apja (N. - korábban W. - R.1.) testvérek voltak, azonban ezt a tényállítást sem a becsatolt személyi igazolvány másolattal, sem a W. R.2. névváltoztatásáról szóló 1905. április 12-én, valamint 1905. április 27-én kelt okiratokkal nem tudta bizonyítani, így az örökhagyó és a III. rendű felperes közötti rokoni kapcsolat nem volt megállapítható.
- [8] Az elsőfokú ítélet ellen a III. rendű felperes nyújtott be fellebbezést, amelyhez mellékelte édesanyja születési és halotti anyakönyvi kivonatát, valamint a R.1./R.2. utónevek névazonosságának igazolására az MTA Nyelvtudományi Intézete honlapjáról letöltött, e keresztnevek eredetét igazoló oldalakat, és hivatkozott az azok azonosságát alátámasztó irodalmi adatokra. Sérelmezte, hogy e két utónév azonosságát - mint köztudomású tény - a bíróság nem vette figyelembe. Hivatkozott arra, hogy kereseti tényállítást - miszerint az örökhagyó nagyszüleinek leszármazója - a felek nem vitatták, az elsőfokú eljárás során csatolt iratok tartalmát illetően az elsőfokú bíróság nem támasztott kételyt. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a Pp. alapelvei (Pp.1.§, 2.§), a tájékoztatási kötelezettség szabályai [Pp. 3.§ (3) bek., 1/2009. (VI.24.) PK vélemény], a jóhiszemű pervitel követelményei [Pp. 8.§ (2) bek.] megsértésével hozta meg érdemi határozatát úgy, hogy megfosztotta a további bizonyítás lehetőségétől és attól, hogy az alperes kérelmére nyilatkozhasson, ami a Pp. 3.§ (6) bekezdésének sérelmét jelentette. Ezért az ítéleti tényállás szerinte okszerűtlen és iratellenes, ezáltal megalapozatlan.
- Fellebbezése kiegészítésében (Pf.4. sorszám) elismerte, hogy tévedett, itteni nyilatkozata szerint a keresetlevele második mondatában édesapja helyett nagyapját kívánta megjelölni, de - állította - a harmadik bekezdéstől már következetesen nyilatkozott. Álláspontja szerint a felperestársai által csatolt hatósági bizonyítvány és az általa csatolt (18/F/4. sorszám alatti) iratok tartalmának összevetéséből kétség nélkül megállapítható, hogy a nagyapja és az örökhagyó apja testvérek voltak.
- [9] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - utalva annak helyes indokaira - helybenhagyta.
- [10] Határozata indokolásában a III. rendű felperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel kiemelte: a III. rendű felperes mind a megelőzően, több alkalommal jogi képviselője által benyújtott keresetleveleiben, továbbá az elsőfokú eljárás során személyesen

benyújtott keresetlevelében is azt a kereseti tényállítást tette, hogy az örökhagyó édesapja, W. J. és az ő édesapja, N. - korábban: W. - R.1. (R.2.) testvérek, azaz ő és az örökhagyó unokatestvérek voltak. Ehhez a tényállításhoz képest - emelte ki a másodfokú bíróság - az elsőfokú bíróság a Pp. 3.§ (3) bekezdése alapján helyesen tájékoztatta arról a III. rendű felperest, hogy - a többi között - azt kell bizonyítania, hogy az örökhagyó apai nagyszüleinek a leszármazója. E tájékoztatást követően a III. rendű felperes - kereseti tényállítása módosítása nélkül - csatolta az elsőfokú bíróság által is értékelt okirati bizonyítékokat, amelyeknek - a III. rendű felperes állítására figyelemmel - azt kellett volna alátámasztaniuk, hogy a III. rendű felperes azért tekinthető az örökhagyó apai nagyszülei leszármazójának, mert az örökhagyó apja és az ő apja testvérek voltak.

- [11] A III. rendű felperes által a fellebbezéséhez csatolt további okirati bizonyítékokkal összefüggésben a másodfokú bíróság utalt arra, hogy az elsőfokú eljárás irataival ellentétes a III. rendű felperesnek az az állítása, miszerint a fellebbezéséhez mellékelte bizonyítékok becsatolására az elsőfokú eljárás során azért nem került sor, mert ugyan a tárgyaláson felajánlotta a további igazolások benyújtását, a tárgyalási jegyzőkönyvből ez nem derül ki; továbbá, hogy az elsőfokú bíróság jogszabálysértően járt el, mert nem megfelelően tett eleget a Pp. 3.§ (3) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettségének, és a III. rendű felperes jogi képviselőjének arra a felajánlására, hogy szükség szerint további anyakönyvi kivonatokat csatol, az elsőfokú bíróság a tárgyalás berekesztésével „válaszolt”. A III. rendű felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta továbbá, hogy az alperes érdemben nem vitatta a keresetét. E hivatkozással ellentétben a másodfokú bíróság rámutatott: A III. rendű felperes kereseti tényállítása keretei között kellett az elsőfokú bíróságnak a beterjesztett bizonyítékokat vizsgálnia, figyelemmel arra is, hogy a III. rendű felperes képviselője a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy „[a] felperesnek ez az összes bizonyítéka”. További bizonyítékoknak a III. rendű felperes jogi képviselője általi felajánlása a jegyzőkönyvből - amelynek kijavítását sem kérte a III. rendű felperes képviselője - nem tűnik ki, holott a jegyzőkönyv diktálása a III. rendű felperes képviselőjének jelenlétében történt, így arra kifejezett észrevételt tehetett volna. Miután az elsőfokú bíróság a bizonyítási teherről a felperest szabályszerűen tájékoztatta, a III. rendű felperes képviselője pedig úgy nyilatkozott, hogy a már becsatoltakon túl további bizonyítékot (okiratot) nem kíván csatolni, ezért a hivatkozott eljárási szabálysértés - a III. rendű felperes eljárási jogainak jogszerűtlen korlátozása - nem állapítható meg az elsőfokú bíróság részéről. E miatt a III. rendű felperes által a fellebbezéséhez csatolt új okirati bizonyítékokat a Pp. 235.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján a másodfokú eljárásban nem lehetett figyelembe venni, hiszen ezek az elsőfokú eljárás során is a III.

rendű felperes rendelkezésére állhattak, tudott azok létezéséről, mégsem kért határidőt, hogy becsatolhassa azokat.

- [12] Ugyancsak nem vette figyelembe a másodfokú bíróság a III. rendű felperesnek a fellebbezésében előadott új tényállítását, miszerint nem az örökhagyó édesapja és az ő édesapja voltak testvére, hanem az örökhagyó édesapja és az ő nagyapja. A másodfokú bíróság rámutatott: ez a fellebbezési állítás ellentétes a felperes korábbi - mind az általa személyesen, mind a jogi képviselője által megfogalmazott - tényállításaival. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a fellebbezésben hivatkozott elírást a peres iratok tartalma nem támasztja alá, mert a többször is benyújtott keresetlevél minden esetben az örökhagyó édesapja és az ő édesapja közötti testvéri kapcsolatot tartalmazta tényállításként, továbbá az örökhagyót több alkalommal is unokatestvérének nevezte. Miután a III. rendű felperes a kereset benyújtásától kezdődően a tárgyalás berekesztéséig a keresete alapjául szolgáló tényállítását nem változtatta meg, az elsőfokú bíróságnak - mutatott rá a másodfokú bíróság - e tényállítás keretei között kellett értékelnie a csatolt bizonyítékokat. A másodfokú bíróság ezért a Pp. 235.§ (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel a fellebbezésben előterjesztett tényállítást nem vette figyelembe.
- [13] A másodfokú bíróság kiemelte továbbá: alaptalan a III. rendű felperesnek az a hivatkozása, hogy az alperes az ő öröklési jogosultságát nem vitatta, miután az alperes ellenkérelme egyértelműen a III. rendű felperes keresetének elutasítására irányult. Utalt arra is: nem tekinthető köztudomású ténynek a R.1. és a R.2. utónevek azonossága, ezért önmagában az, hogy az elsőfokú eljárás során a III. rendű felperes azt állította, hogy W. R.1. ugyanaz a személy, mint N. R.2., az elsőfokú eljárás során csatolt okiratokból kétséget kizáróan nem volt megállapítható.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [14] A jogerős ítélet ellen a III. rendű felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, és az alperes keresete szerinti marasztalását kérte.
- [15] Felülvizsgálati kérelmének indokolásában megsértett jogszabályhelyként a Pp. 206.§ (1) bekezdését, a Pp. 163-164.§-ait - a bizonyítási elveket különösen a köztudomású tényekkel kapcsolatos előírásokat -, jelölte meg és az Alaptörvény 28. cikkében foglalt elv sérelmét, továbbá a Pp. 1-2.§-aiban foglaltak és a Pp. 3.§ (3) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettség megsértését állította. Hivatkozott továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 1:2-5.§-aiban rögzített alapelvek sérelmére.
- [16] A tájékoztatási kötelezettséggel összefüggésben a Pp. 3.§ (3) bekezdése mellett utalt a Legfelsőbb Bíróság 1/2009. (VI.24.) PK véleményében rögzítettekre, és arra, hogy az elsőfokú bíróság nem

hívta fel „egyértelműen felismerhető” módon arra, hogy mely tényekre vonatkozóan, mennyi időn belül kell a bizonyítási kötelezettségének eleget tennie. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta továbbá a Pp. 8.§ (2) bekezdése alapján a jóhiszemű pervitel követelményeire figyelmeztetni a feleket.

- [17] A Pp. 206.§ (1) bekezdéssel összefüggésben hangsúlyozta: a másodfokú bíróság jogerős ítéletében nem reagált a fellebbezésében kifejtett oksági hiányosságokra, így nem tett eleget indokolási kötelezettségének sem, és nem törekedett „az alperesek rosszhiszemű pervitelével kapcsolatosan az ellentmondások feloldására”.
- [18] Utalt arra is, hogy a másodfokú bíróság jogerős ítélete meghozatalakor nem vette figyelembe az I-II. rendű felperesek által a keresetlevelükhöz csatolt okiratokat, amelyekből megállapíthatóan W. J. és W. (később N.) R.2./R.1. ugyanazon szülőktől származik, születési helyük, annak időpontja, valamint apjuk és anyjuk neve egyező. Álláspontja szerint ez kétségbevonhatatlanul igazolja, hogy az örökhagyó apja és az ő nagyapja testvérek voltak.
- [19] Kitért arra is, hogy keresetlevele második mondatában elírás folytán valóban az édesapját jelölte meg, de hivatkozott arra, hogy beadványában a harmadik bekezdéstől kezdődően már következetesen a nagyapjára utalt.
- [20] Hivatkozott arra is, hogy irattanulmányozás közben szembesült azzal, hogy ismeretlen személy évtizedek óta halott férje (dr. R. E.) néven részére iratot vett át, amelynek tartalma számára ismeretlen, így csak a másodfokú eljárásban vált nyilvánvalóvá, hogy jogait nem tudta a törvény előírásai szerint érvényesíteni, felperestársai nyilatkozatát és a tárgyalási jegyzőkönyvet nem ismerhette meg.
- [21] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Változatlan álláspontja szerint a III. rendű felperes örökösi minőségét nem tudta igazolni, holott a Pp. 121.§ (1) bekezdés c) pontja alapján már a keresetleveléhez csatolnia kellett volna a keresetét megalapozó bizonyítékokat. A III. rendű felperes ezt nem tette meg, az elsőfokú tárgyaláson csatolt három okirat tekintetében pedig az eljáró bíróságok megalapozottan helyezkedtek arra az álláspontra, hogy azok nem támasztják alá, hogy a III. rendű felperes az örökhagyó apai nagyszüleinek leszármazója lenne. A csatolt okiratokból a személyes adatok hiányában nem állapítható meg kétséget kizáróan az, hogy W. R.2. azonos W. R.-vel, illetve N. R.2.-vel. Emellett az örökhagyó édesanyjának, N. M.-nek a személyes adatai is hiányzó láncszemet jelentenek, amelyek hiányában nem látták igazolhatónak az örökhagyó nagyapja és a III. rendű felperes rokoni kapcsolatát.
- [22] Az I-II. rendű felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben ugyancsak a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték. Álláspontjuk szerint az eljáró bíróságok helyes következtetést vontak le arra vonatkozóan: kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a III. rendű felperes az örökhagyó apai nagyszüleinek a leszármazója. Szerintük a bíróságok helytállóan értékelték az

elsőfokú eljárás során becsatolt okiratok bizonyító erejét. Az volt az álláspontjuk, hogy a III. rendű felperesnek az általa a fellebbezéséhez csatolt okiratokat az elsőfokú eljárásban kellett volna becsatolnia, helyesen járt el a másodfokú bíróság, hogy azokat a Pp. 235.§ (1) bekezdésére figyelemmel nem vette figyelembe.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [23] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [24] A Pp. 270.§ (2) bekezdésének és a Pp. 275.§ (3) és (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet anyagi jogi jogszabálysértés vagy eljárási szabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.
- [25] A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eljárási jogszabálysértésekre tekintettel a Kúria előljáróban rámutat a következőkre: A polgári perjog egyik legfontosabb alaptételét, a kérelemre történő eljárás elvét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) az alapelvei között [3.§ (1) bek.] rögzíti. Ez az elv a feleket megillető rendelkezési jog eljárásjogi vetülete: mindenkinek szabadságában áll anyagi jogainak eljárási érvényesítése, a bíróság igénybevétele, az eljárási rend által biztosított peres, illetve nem peres eljárás keretei között.
- [26] Polgári perben az igényérvényesítés a jogszabály által [Pp. 121.§ (1) bek. a)-e) pontjai] meghatározott tartalmú keresetlevéllel történik. Az érvényesített igény alapja a Pp. 121.§ (1) bekezdés c) pontjában foglaltakra figyelemmel az érvényesíteni kívánt jog, az annak alapjául szolgáló tények és azok bizonyítékainak a feltüntetése. Ezek - mint kötelező tartalmi elemek - nélkül a keresetlevél be sem fogadható, az tárgyalás kitűzésére és így érdemi vizsgálatra nem alkalmas.
- [27] A felperes az elsőfokú bíróságon P.85.151/2015. ügyszámon indított perben 2015. január 9-én személyesen benyújtott keresetlevelében az érvényesíteni kívánt jogot (tartalmilag: hagyatéki igényt) és az annak alapjául szolgáló tényeket {„[a]z örökhagyó édesapja W. J. és édesapám N. (korábban: W.) R.1. testvérek voltak.”} és azt, hogy az örökhagyó az unokatestvére volt, egyértelműen megfogalmazta.
- [28] A bíróság - a kérelemre történő eljárás elvéből következően - azt vizsgálja és vizsgálhatja, hogy a felperest az adott tényállás alapján a perben érvényesített jog megilleti-e. Az eljárás alapja a felperes tényállítása. Az állított tényekre alapítottnan - ezek keretei között - kell a bíróságnak az alperest ellenkérelme megtételére felhívnia, és az alperes nyilatkozatának tartalmától függően - elismeri-e vagy vitatja, és ha igen: mennyiben a felperes által állított tényeket - határozza meg az el nem ismert tények bizonyításának rendjét, e körben azt, hogy mely konkrét tény bizonyítása melyik peres felet terheli. Ennek keretében - a Pp. 3.§

(3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettsége alapján - rögzíti a bizonyítandó tényeket, a bizonyításra köteles fél személyét, és szab határidőt a bizonyítási indítványok megtételére, továbbá figyelmezteti a bizonyításra köteles felet a bizonyítatlanság jogkövetkezményeire. A bíróság azonban - éppen a kérelemhez kötöttség miatt, abból következően - csak a felperes által állított és az alperes által vitatott tények tekintetében rendelhet el bizonyítást. A Kúria kiemeli: általában is irányadó, hogy a polgári perben a bíróság a kereseti tényállásban előadottakhoz kötve van [2/2010. (VI.28.) PK vélemény 5.a pont első mondata és indokolása].

- [29] Ezért olyan tényre, amire a felperes a keresetét nem alapította, a bíróság felhívása nem terjedhet ki, mert a kereseti kérelmen nem terjeszkedhet túl (Pp. 215.§). Azt ugyanis, hogy a felperes milyen igényt (jogot) és milyen tények alapján kíván egy polgári perben érvényesíteni kizárólag ő - mint a polgári per „ura” - határozhatja meg, éppen a kérelemre történő eljárás elvéből következő eljárásjogi „hatalmasságából” következően.
- [30] A jelen perbeli tényállítás a felperes keresetlevelében személyesen leírtak szerint egyértelmű volt: az örökhagyó édesapja és az ő édesapja testvérek, ezáltal ő és az örökhagyó unokatestvérek voltak. Az elsőfokú bíróság ebből kiindulva és a Pp. 3.§ (3) bekezdése, valamint 7.§ (2) bekezdésében foglaltaknak teljes mértékben megfelelően határozta meg a III. rendű felperes irányában a bizonyítási kötelezettséget a 8.P.88.587/2014/11-I. számú végzésében. Ennek keretében - végzése tartalma szerint - konkrétan meghatározta a bizonyítandó tényeket, a bizonyítási indítványok előterjesztésének határidejét, figyelmeztetést adott a jóhiszemű pervitel következményeiről [Pp. 8.§ (2) bek.], továbbá a bizonyítási kötelezettség szabályairól és a bizonyítatlanság következményéről [Pp. 164.§ (1) bek., Pp. 141.§ (2), (6) bekezdései], sőt a fellebbezési eljárásban irányadó bizonyítási szabályokról [Pp. 235.§ (1) bek.] is.
- [31] A III. rendű felperes az általa ezt követően benyújtott 16. sorszámú beadványban és a jogi képviselőjének a 18. sorszámú jegyzőkönyvben tett nyilatkozataiban (1-2. oldalak) az eredeti tényállítását nem módosította. Ezért az elsőfokú bíróságnak nem volt oka a bizonyításra vonatkozó tájékoztatásának megváltoztatására.
- [32] Lényeges, hogy a III. rendű felperes képviselője a tárgyaláson határozott és egyértelmű eljárásjogi nyilatkozatot tett arra vonatkozóan, hogy „[a] felperesnek ez az összes bizonyítéka”. E nyilatkozatot követően az elsőfokú bíróságot semmilyen eljárásjogi kötelezettség nem terhelte további bizonyítékok beszerzését, illetve arra való felhívás kiadását illetően.
- [33] A Kúria ezzel összefüggésben utal arra: Az eljárás során az előterjesztett bizonyítékokat a bíróság az érdemi határozatában (ítélet) és nem annak meghozatalát megelőzően értékeli [Pp. 221.§ (1) bek.]. Az előterjesztett bizonyítékok ezt megelőző értékelésére

az eljárás során nincs lehetősége, a „köztes értékelés” a prejudikáció tilalmába ütköznie. Ezért a Pp. 3.§ (3) bekezdésének megsértése az eljárt bíróságok részéről nem volt megállapítható.

- [34] A Kúria rámutat továbbá: A jóhiszemű pervitel követelményére történő figyelmeztetés az elsőfokú eljárásban hozott, a bizonyítási kötelezettséggel és teherrel kapcsolatos, említett, 11-I. számú végzésben - tartalmilag - egyértelműen megtörtént, és ezzel kapcsolatban kiemeli: önmagában ennek esetleges elmulasztása az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértésként nem volna értékelhető.
- [35] A III. rendű felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott, a Pp. 163-164.§-ok körében a R.2./R.1. utónevek azonosságával mint köztudomású tényekkel kapcsolatos érvelése - amint arra a másodfokú bíróság jogerős határozatában helytállóan rámutatott - ugyancsak alaptalan volt. A Kúria hangsúlyozza: a Pp. 163.§ (3) bekezdésének első mondata szerint a bíróság az általa köztudomásúnak ismert tényeket fogadhatja el valónak. E rendelkezés értelméből következik, hogy nem a fél által ilyennek állított - vélt - tények minősülhetnek bizonyítást nem igénylő köztudomású tényeknek. A III. rendű felperesnek az említett végzés alapján az általa megjelölt - és az alperes által vitatott - rokoni kapcsolatot teljes terjedelmében bizonyítania kellett volna. Ez nyilvánvalóan a keresztnév azonosságára is kiterjedő kötelezettsége volt.
- [36] Mindehhez képest az elsőfokú bíróság - és az alább írtakra figyelemmel a másodfokú bíróság is - három okiratot értékelhetett bizonyítékként: a felperes által becsatolt saját személyi igazolványt (18/F/2.), a W. R. családi nevének „N.”-ra történt megváltoztatásáról szóló, 1905. április 12-i, 3741/1905. számú határozatot a belügyminiszter 22127/III-b.1905. számú leiratáról (18/F/3.) és az 1905. április 27-én kelt, P. Szabad Királyi Város Katona- és Illetőségi Ügyosztálya által kiadott okiratot (18/F/4.). Ezeknek a tartalma - amint azt az eljárt bíróságok helyesen megállapították - a felperes által tett tényállítás szerinti rokoni kapcsolatot nem támasztotta alá.
- [37] A másodfokú bíróság a kifejtettekre figyelemmel a Pp. 235.§ (1) bekezdése alapján jogszabálysértés nélkül járt el, amikor a III. rendű felperesnek a kizárólag a fellebbezésében előterjesztett azt a tényállítást, hogy helyesen nem az ő apja, hanem a nagyapja volt az örökhatyó apjának testvére és az ehhez a tényállításhoz kapcsolódóan csatolt további okiratokat kirekesztette a bizonyítékok értékelésének köréből. A Kúria mindenben egyetértett a másodfokú bíróság határozatában ezzel összefüggésben leírtakkal, az ott kifejtett indokokra e helyütt csupán visszautal [Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 254.§ (3) bekezdés].
- [38] Mindebből következik, hogy az eljárt bíróságok a Pp. 206.§ (1) bekezdésében foglalt mérlegelési szabályt sem sértették meg. Az eljárásjogilag figyelembe vehető, azaz az elsőfokú eljárásban becsatolt okirati bizonyítékokat az adott eljárási szakaszban a III. rendű felperes által tett tényelődáshoz képest okszerűen,

ellentmondástól mentesen értékelték.

- [39] A Kúria e ponton utal arra, hogy a felülvizsgálati eljárás keretében általában nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A felülvizsgálati bíróság csak azt vizsgálhatja, hogy az eljárás bírósága a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre (BH 1996.506.). A Kúria hangsúlyozza továbbá, hogy csak az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH 2013.119.II.). A támadott jogerős ítéletben kifejtettek ilyen nyilvánvalóan okszerűtlen következtetést nem tartalmaznak, ezért a mérlegelési körbe vonható bizonyítékok értékelése az eljárás bíróságok részéről jogszabálysértés nélkül történt.
- [40] Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [41] A pervesztes III. rendű felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperesek felülvizsgálati eljárási költségeit megfizetni, amelynek összegét a Kúria a 32/2002. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján állapította meg.
- [42] A személyes illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére a Kúria a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján kötelezte a III. rendű felperest.
- [43] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [44] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271.§ (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2016. augusztus 31.

. Orosz Árpád s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó
bíró, Dr. Kiss Gábor s.k. bíró